

М.Ю. БРАЙЧЕВСЬКИЙ: ПОРТРЕТ ШІСТДЕСЯТНИКА

Озерський Ю.І., Ковальов В.О.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут»,

Харківський національний університет радіоелектроніки,

м. Харків

В роботі розглянуті питання творчої спадщини одного з яскравих представників шістдесятників у галузі історичної науки, археології, мистецтвознавства, мовознавства.

М.Ю.Брайчевський в останні роки життя – професор Національного університету «Києво - Могилянська академія», дійсний член Вільної української академії (США), член НТШ (Львів), заслужений діяч науки і техніки, лауреат премії ім. М.Грушевського.

Видатний внесок М.Ю.Брайчевського в історичну науку та археологію визначається написаними ним близько 500 друкованих праць, серед яких «Коли і як виник Київ», «Походження Русі», «Приєднання чи возз'єднання?», «Перспективи дослідження старожитностей», «Римська монета на Україні», «Біля джерел слов'янської державності (соціально-економічний розвиток черняхівських племен) тощо.

М.Ю.Брайчевський мав широке коло інтересів. Він автор 30 портретів видатних історичних діячів, які експонувались на його персональній виставці у Державному музеї книги і друкарства та у Лондоні: князів Аскольда, Олега, Володимира, Ярослава Мудрого, Данила Галицького, княгині Ольги, Іларіона, Нестора Літописця Антонія і Феодосія Печерських та інш.

В 60-ті роки М.Ю.Брайчевський – активний учасник опозиційного руху. З 1960 по 1964 р. він читав лекції з історії України у Клубі творчої молоді, які кардинально відрізнялись від офіційних радянських підходів до історичних подій. М.Ю.Брайчевський робив внески у фонд взаємодопомоги шістдесятників, публікував свої твори у самвидавці «Фаховий», за що був звільнений з посади в Інституті історії АН УРСР і Інституті археології.

Велику увагу приділяв відродженню української мови, виступав з ґрунтовними статтями на її захист. У 2000 р. М.Брайчевський звернувся з відкритим листом до Президента України і пропонував ряд невідкладних заходів, щоб змінити ситуацію на користь української мови.

Михайло Брайчевський був також причетний до письменства. Велику цінність являє собою поетична спадщина. Окрім віршів він склав поеми «Григорій Сковорода» і «Кошовий Іван Сірко».